

до 2023/2024 навчального року

Інноваційна та проєктна діяльність закладів освіти в умовах воєнного стану

Шлях інноваційного розвитку економіки України зумовив модернізацію всіх галузей, в тому числі й освітньої сфери. Поширення інноваційних технологій в освітній галузі стало об'єктивною закономірністю, зумовленою новою філософією освіти.

Розвиток інноваційних технологій став основою масштабних освітніх реформ.

Заклади освіти, які впроваджують у свою діяльність інноваційні розробки, активно використовують досягнення науки, є рушійною силою для просування інноваційного розвитку та необхідних суттєвих перетворень у системі освіти.

З початком широкомасштабної війни на території України, коли стало життєво необхідним приймати швидкі, нестандартні рішення, особливої актуальності набули інновації.

Інновації можна трактувати як новостворені (застосовані) або вдосконалені освітні, навчальні, виховні, психолого-педагогічні та управлінські технології, методи і авторські моделі освітнього продукту, що істотно підвищують якість, результативність та ефективність освітньої діяльності, змінюють результати освітнього процесу, створюючи при цьому удосконалені чи нові: освітні, дидактичні, виховні системи; зміст освіти; освітні, педагогічні технології; методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання; технології управління закладом освіти, системою освіти.

Освітня система України опинилася перед низкою проблемних питань щодо того, якими шляхами утримати і сформувати управління розвитком якісної освітньої системи.

Нинішня реальність така, що функціонування системи освіти в умовах воєнного стану характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій.

Всі інноваційні освітні проєкти та експерименти всеукраїнського рівня завжди є відповідями на виклики сучасного часу та ситуацій.

У цей непростий період для українського суспільства заклади освіти області – учасники дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня не тільки не припинили виконання програм експериментів, але і долучилися до нового інноваційного проєкту всеукраїнського рівня, тим самим продовжуючи напрацювання найкращих практик в освітній сфері, що стосуються національно-патріотичного виховання, реалізації Концепції «Нова українська школа», розвитку авторських шкіл в Україні, тьюторського супроводу, здоров'язбережувальних практик, STEM-освіти, інклюзивної освіти, позашкільної освіти, цифровізації та інформатизації освіти та інших напрямів освітньої діяльності.

Неодмінною складовою експериментальної діяльності є неперервне відстеження її результатів.

Підтримка активного упровадження інновацій в освітню галузь під час війни не втратила свого пріоритетного значення, а стала одним із ключових напрямів роботи Міністерства освіти і науки України та його підрозділів.

Головним завданням освітньої галузі є і буде забезпечення якості освіти на всіх рівнях, як під час війни, так і після її завершення. Тому цілком закономірним є проведення наукових досліджень в освіті та втілення їх результатів на практиці, впровадження інноваційних технологій, забезпечення закладів освіти новими засобами навчання, науково-методичною та навчальною літературою.

Отже, незважаючи на складні умови, в яких перебуває наша країна, інноваційна та дослідно-експериментальна діяльність у системі освіти продовжується, а її результатом є нове педагогічне мислення, нові педагогічні ідеї, форми навчання та моделі організації освітнього процесу.

Використані джерела

1. Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії : зб. матеріалів IV Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 27 жовт. 2022 р./ за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. — Київ : Національний центр «Мала академія на ук Україна», 2022. — 588 с. URL: <http://surl.li/etdgdg>

2. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с. URL: <http://surl.li/csrzo>

Валентина КРАСОВСЬКА,
методистка з інноваційної та дослідно-експериментальної роботи Хмельницького ОІППО імені А.Назаренка.

Педагогічна діагностика обдарованості та її вплив на професійне самовизначення учнів

Реформування загальної середньої освіти в Україні, яким, зокрема, передбачено створення мережі старшої профільної школи та надання змоги учням обирати свою освітню траєкторію, має за мету створення комфортного, інклюзивного та сучасного освітнього середовища, в якому діти охоче здобувають необхідні для сучасного життя знання та компетентності, формуються самодостатніми, творчими і креативними особистостями [1].

Для досягнення зазначених цілей одним із важливих аспектів є забезпечення системної роботи закладу освіти в напрямі виявлення схильностей дитини до того чи іншого виду діяльності.

Поняття схильність трактується психологами як будь-яке позитивне, вну-

трішно мотивоване ставлення (потяг, інтерес) до якого-небудь заняття, коли привабливими виявляються не тільки результати, а й сам процес діяльності. Тому важливо розпізнати схильність, адже вона є супутником здатності до певної діяльності. А звідси не так далеко й до визначення покликання людини та розвитку її природних здібностей [5].

Оскільки кожна дитина є обдарованою в певній сфері діяльності, то важливим завданням педагога є вчасне діагностування її здібностей, а правильний їхній розвиток дає змогу особистості в майбутньому успішно обрати професію та реалізуватися, що на сьогодні є одним з основних ресурсів соціально-економічного розвитку держави.

Більшості педагогів притаманна думка, що діагностика дитячої обдарованості – суто психологічна проблема. Однак сучасна освітня практика, спрямована на особистісно зорієнтований підхід, змушує розглядати діагностику дитячої обдарованості як невід'ємну частину цілісного педагогічного процесу. Теоретичний рівень передбачає визначення концепції обдарованості, суміжних категорій та видів обдарованості, а практичний – охоплює методики діагностування обдарованих дітей, визначення їхніх психологічних особливостей, організацію роботи з ними.